

2024–2025 M. M. LENKŲ KALBOS IR LITERATŪROS DALYKO INFORMACIJA MOKYTOJAMS

2024-09-18

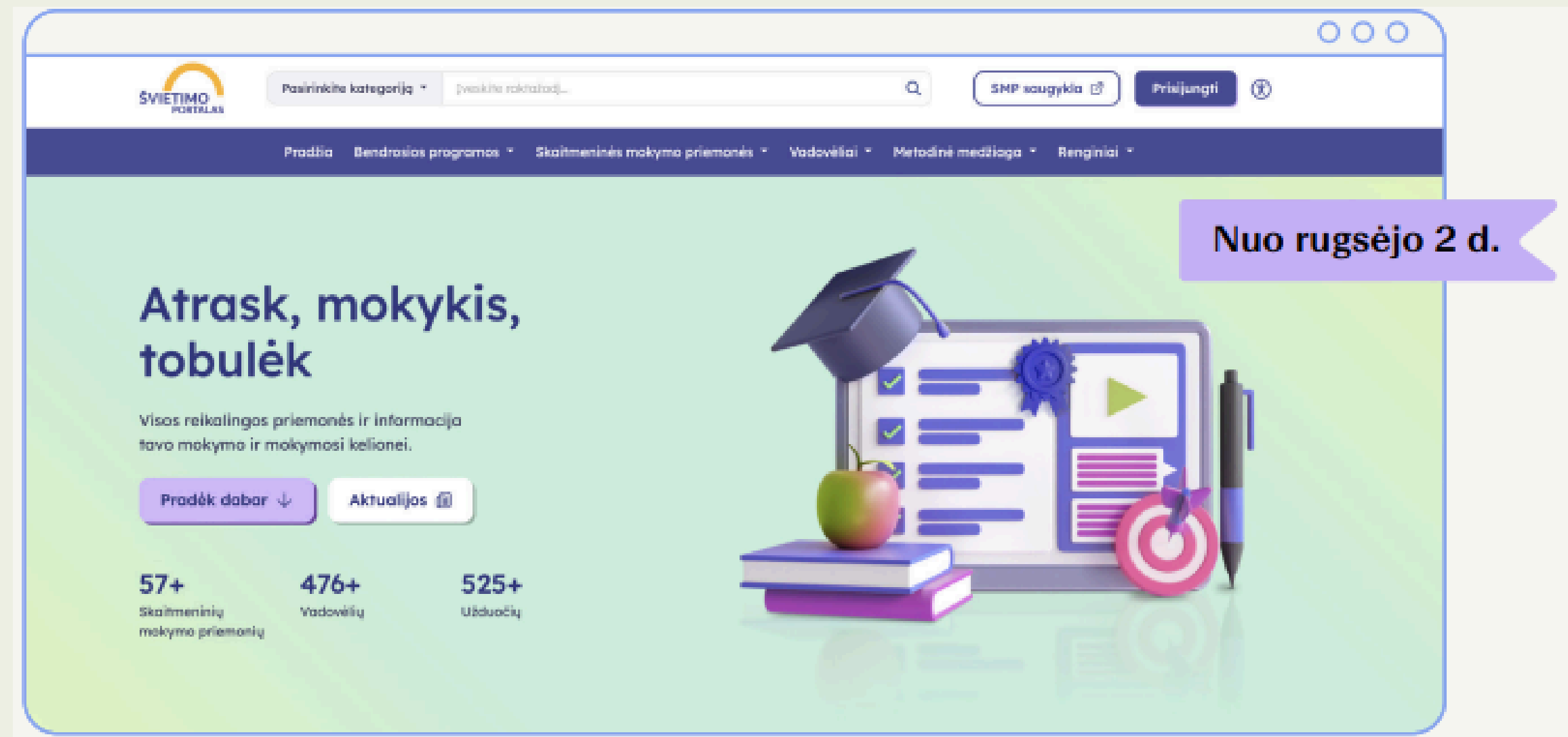
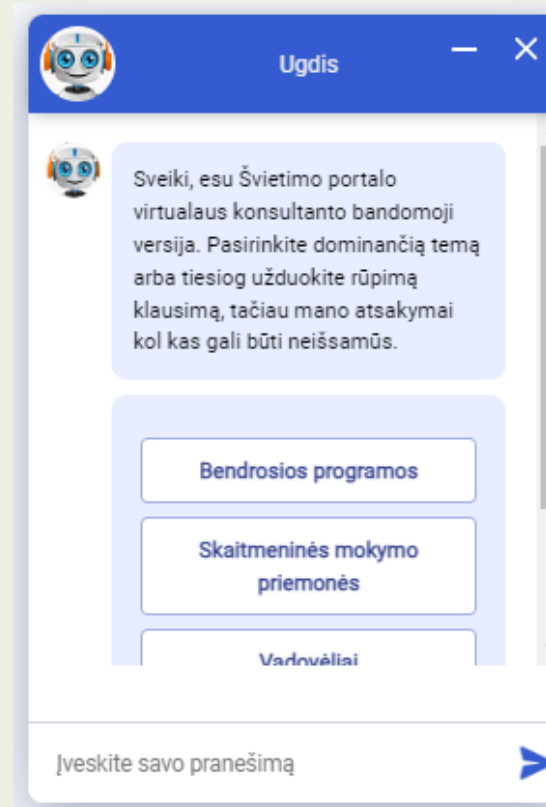
Parengė: Renata Slavinskienė

Naujus mokslo metus švietimo portalas emokykla.lt pasitinka papildytas:

- skaitmeninėmis mokymo priemonėmis;
- užduočių banku;
- virtualiu asistentu;
- patobulintomis paieškos galimybėmis;
- atnaujintu dizainu.

Ankstesnė mokyklos interneto svetainė buvo skirta pedagogams, o dabar, sukūrus „Užduočių banko“ modulį ir papildžius ją inovatyviomis skaitmeninėmis mokymo priemonėmis, ji tampa tikra atradimų erdve ir mokiniams. Naujai papildytą skaitmeninių mokymo priemonių dalį sudarys įvairios projekto „Skaitmeninė švietimo transformacija (EdTech)“ metu parengtos užduotys, įvairi skaitmeninė medžiaga. Sukurtas „Užduočių bankas“, kuriame mokytojai ir mokiniai galės atlikti užduotis, dalintis skaitmeniniais produktais. Mokytojas galės komplektuoti ir paskirti užduotis mokiniams, matyti mokinių sprendimo rezultatus.

Kviečiame išbandyti atnaujintą emokykla.lt -

← Atgal | 🏠 > Visos bendrosios programos

Bendrųjų programų įvadas

Visos bendrosios programos

⚙️ Filtrų nustatymai

- > Bendrųjų programų įvadas
- > Kompetencijos ir jų aprašai
- > Visos bendrosios programos ✓
- > Tarpdalykinės temos bendrosiose programose
- > Bendrosios programos teisės aktų registre

Bendrosios programos teisės aktų registre

Naudojimo instrukcija

Dalykų grupės

- Kalbinis ugdymas (10) ✓
- Priešmokyklinis ugdymas (1)
- Dorinis ugdymas (8)
- Visuomeninis ugdymas (11)

[Daugiau](#)

Dalykai

- Lietuvių kalba ir literatūra (1)
- Lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra (1) ✓
- Baltarusių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra (1)

Kalbinis ugdymas ✕

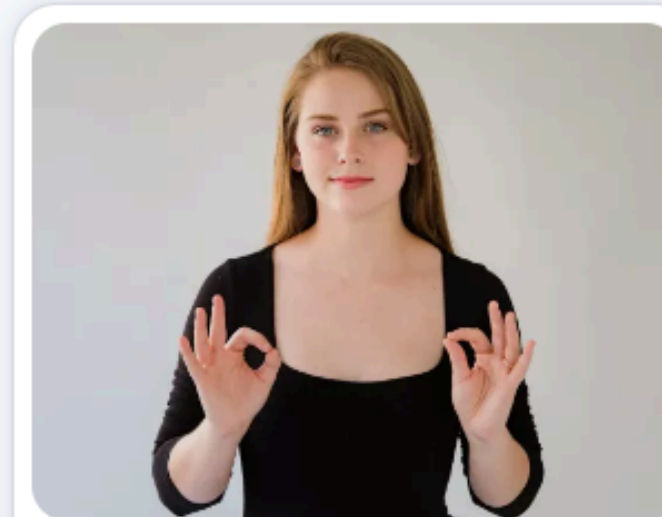
Baltarusių tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra

📖 Kalbinis ugdymas

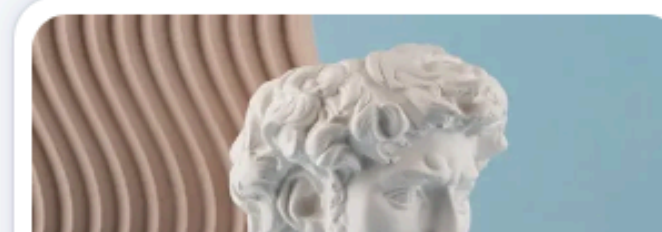
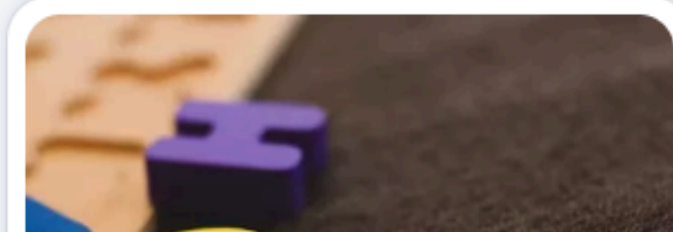
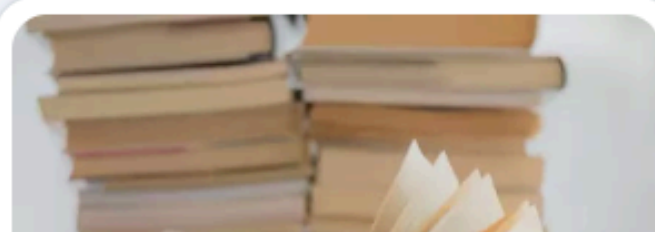
Lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra ✓

📖 Kalbinis ugdymas

Lietuvių gestų kalba

📖 Kalbinis ugdymas

Filtrai

BP dalys

- Dalyko tikslas ir uždaviniai
- Kompetencijų ugdymas
- Pasiekimų sritys ir pasiekimai
- Pasiekimų raida
- Mokymo(si) turinys
- Pasiekimų vertinimas
- Ištekliai

Klasės

- 4 klasė
- 5 klasė
- 6 klasė
- 7 klasė
- 8 klasė
- 9 (I gimnazijos) klasė
- 10 (II gimnazijos) klasė

1 Bendrosios nuostatos

Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendroji programa (toliau – Programa) apibrėžia lenkų gimtosios kalbos ir literatūros dalyko paskirtį, tikslą ir uždavinius, dalyku ugdomas kompetencijas, pasiekimų sritis ir pasiekimų raidą, dalyko mokymo(si) turinį, pasiekimų lygių požymius ir mokinių pasiekimų vertinimą.

Kultūrinis ir kalbinis kontekstas sąlygoja programos tikslus ir uždavinius bei jos turinį. Siekiama tobulinti ir rūpintis gimtąja kalba ir kultūra, o taip pat integruotis į Lietuvos kultūrinį ir visuomeninį gyvenimą saugant kultūrinį ir kalbinį palikimą, įsitraukiant į bendrą kultūros vertybių kūrimą.

Kalbos pažinimas, literatūrinis ir kultūrinis ugdymas itin reikšmingi mokinio asmenybės, pilietinei, kultūrinei brandai ir kompetencijų ugdymuisi. Kalbos paskirtis ugdymo procese yra ypatinga tuo, kad ji ne tik dalykas, kurio mokoma(si), bet ir priemonė bendrauti, įgyti žinių, toliau mokytis ir tobulėti.

Programoje išskirtos penkios pasiekimų sritys: kalbėjimas, klausymas ir sąveika; skaitymas ir teksto supratimas; rašymas ir teksto kūrimas; kalbos pažinimas; literatūros ir kultūros pažinimas. Šios pasiekimų sritys yra bendros nuo pirmos iki IV gimnazijos klasės, kiekvienam koncentruui numatyti konkretūs kiekvienos srities pasiekimai, suformuluoti atsižvelgiant į vaiko raidos ypatumus ir įgytą patirtį.

Programoje aprašyti mokinių pasiekimai suprantami kaip žinių ir supratimo, gebėjimų ir nuostatų visuma. Tikimasi, kad jie bus pasiekti baigiant ugdymo programą. Kiekvienos pasiekimų srities pasiekimų raida atskleidžiama šešiuose ugdymo centruose (1–2, 3–4, 5–6, 7–8 klasės, 9–10 ir I–II gimnazijos klasės ir III–IV gimnazijos klasės). Mokymo(si) turinys nusako mokymosi strategijas, kontekstus, kuriuose ugdomi mokinių pasiekimai, ir mokymo(si) kontekstų pasirinkimo galimybes laipsniškam žinių ir supratimo įgijimui, gebėjimų ir vertybinių nuostatų ugdymui.

Spiralinis pasiekimų raidos ir mokymosi turinio išdėstymas leidžia grįžti prie svarbiausių užsibrėžtų tikslų ir išplėsti jų taikymo sritį, tobulinti gebėjimus naujuose ir sudėtingesniuose kontekstuose.

Pasiekimai aprašomi keturiais pasiekimų lygiais: slenkstinis (1), patenkinamas (2), pagrindinis (3) ir aukštesnysis (4). Kiekvienas pasiekimo lygio požymis nurodo mokinio rodomus rezultatus.

- Bendrosios nuostatos
- Dalyko tikslas ir uždaviniai
- Kompetencijų ugdymas
- Pasiekimų sritys ir pasiekimai
- Pasiekimų raida
- Mokymo(si) turinys
- ...

Klasės

- 4 klasė
- 5 klasė
- 6 klasė
- 7 klasė
- 8 klasė
- 9 (I gimnazijos) klasė
- 10 (II gimnazijos) klasė

Pažinimo kompetencija

Kritinis mąstymas

Supranta sąvokos apimtį priklausomybę nuo jos turinį sudarančių požymių. Nusako sąvokų turinį sudarančių požymių skirtumus; suvokia sąvokos apimtį ir jos priklausomybę nuo konteksto. Naudoja dalykui būdingą euristinį (hipotetinį) samprotavimą, ieškodamas uždavinio sprendimo arba teiginio įrodymo paieškos būdų ir metodų. Reflektuoja apie tą pačią sąvoką skirtinguose kontekstuose.

4 Pasiekimų sritys ir pasiekimai

Pasiekimų sritys žymimos raide (pavyzdžiui, A, B), raide ir skaičiumi (pavyzdžiui, A1, A2) žymimas tos pasiekimų srities pasiekimas. Lentelėse kiekvienam klasių koncentrai pateikiami keturių lygių pasiekimų aprašai: slenkstinis, patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis. Pasiekimų lygių požymių lentelėse raidės ir skaičių junginiu (pvz., A1.1.3) žymima: raidė nurodo pasiekimų sritį, pirmas skaičius – pasiekimų grupę, antras skaičius – pasiekimą, o trečias skaičius – pasiekimų lygį.

✓ Kalbėjimas, klausymas ir sąveika (A)

7-8 klasių koncentras

✓ A1. Taikydamas klausymosi strategijas, klauso įvairių tipų tekstų, analizuoja ir interpretuoja turinio elementus.

✓ A2. Derina klausymą ir kalbėjimą bendraudamas įvairiose komunikavimo situacijose.

✓ A3. Pristato sakininius tekstus, atsižvelgdamas į komunikavimo situaciją.

✓ Skaitymas ir teksto supratimas (B)

skaitymo tikslą ir taikydamas įvairias skaitymo strategijas.

kalbinės raiškos elementus, teksto kontekstus, intenciją.

✓ B3. Tikslingai ir atsakingai naudojasi įvairiais informacijos šaltiniais.

- Bendrosios nuostatos
- Dalyko tikslas ir uždaviniai
- Kompetencijų ugdymas
- Pasiekimų sritys ir pasiekimai
- Pasiekimų raida
- Mokymo(si) turinys

Klasės

- 4 klasė
- 5 klasė
- 6 klasė
- 7 klasė
- 8 klasė
- 9 (I gimnazijos) klasė
- 10 (II gimnazijos) klasė

5 Pasiekimų raida

Mokinių pasiekimų raida aprašoma pagal pasiekimų sritis, pateikiant mokinių pagrindinio lygio pasiekimus kas dvejus metus. Lentelėje raide (pvz., A, B, ...) žymima pasiekimų sritis, raide ir skaičiumi (pvz., A1, A2, ...) žymima tos pasiekimų srities grupė, raide ir antru skaičiumi žymimas konkretus tos grupės pasiekimas, o trečias skaičius nurodo, kad šis pasiekimas yra pagrindinio lygio (pvz., A1.1.3, A1.2.3, ...).

Pasiekimas	Pasiekimų raida					
	1–2 klasių koncentras	3–4 klasių koncentras	5–6 klasių koncentras	7–8 klasių koncentras	9–10 (I–II gimnazijos) klasių koncentras	III–IV gimnazijos klasių koncentras
Kalbėjimas, klausymas ir sąveika (A)						
A1. Taikydamas klausydamosi strategijas, klauso įvairių tipų tekstų, analizuoja ir interpretuoja turinio elementus.	<p>Klausydamas tekstų bendrine sakytine kalba, perteikiamų natūraliu tempu, girdimų gyvai ar medijose, nusako teksto temą, išskiria esminę informaciją pagal nurodytus kriterijus (A1.1.3).</p> <p>Įžvelgia tekste aiškiai pateiktą informaciją. Pasako savo nuomonę apie ją remdamasis asmenine patirtimi. Atkreipia dėmesį į raiškos elementus (A1.2.3).</p> <p>Klausydamas teksto nusiteikia suprasti, patikslina ar gerai suprato (A1.3.3).</p>	<p>Klausydamas tekstų bendrine sakytine kalba, girdimų gyvai ar medijose, perteikiamų natūraliu tempu, tembru, nusako teksto temą, formuluoja aiškiai išreikštą pagrindinę mintį ar (ir) keletą minčių apie teksto visumą (A1.1.3).</p> <p>Įžvelgia tekste tiesiogiai pateiktą informaciją, priežasties ir pasekmės ryšius. Išgirstą informaciją sieja su asmenine patirtimi ir tekstu. Supranta pažintų raiškos elementų svarbą (A1.2.3).</p> <p>Nusiteikia suprasti ir domėtis, išsiaiškina tikslą, tikslingai klausdamas pasižymi informaciją. Kelia</p>	<p>Klausydamas tekstų bendrine sakytine kalba, perteikiamų įvairių kalbėtojų skirtingu tempu, tembru nusako ir aptaria teksto temą, tikslą, tiksliai formuluoja pagrindinę mintį, kelia vieną kitą probleminį klausimą tekstui (A1.1.3).</p> <p>Atskleidžia tekste aiškiai išreikštus požiūrius, nagrinėja netiesiogiai išreikštas mintis, susieja teksto dalis. Išsako ir pagrindžia savo nuomonę apie išgirstą informaciją remdamasis asmenine patirtimi, tekstu, žiniomis iš kitų šaltinių. Sieja ir lygina raiškos elementus (A1.2.3).</p> <p>Nusiteikia aktyviai klausytis, išsiaiškina</p>	<p>Klausydamas tekstų bendrine sakytine kalba, perteikiamų įvairių kalbėtojų skirtingomis intonacijomis, tiksliai formuluoja teksto temą, tikslą, pagrindinę mintį, kelia vieną kitą hipotezę, išsiaiškina nesuprastas sąvokas, mintis (A1.1.3).</p> <p>Įžvelgia ir apibendrina tekste pateiktą informaciją, teksto autoriaus intenciją. Daugeliu atvejų kritiškai vertina turinį ir raišką, pagrindžia savo nuomonę apie išgirstą informaciją remdamasis tekstu ir specifinėmis žiniomis (A1.2.3).</p>	<p>Klausydamas įvairių tekstų bendrine sakytine kalba, perteikiamų įvairių kalbėtojų, tikslingai klausdamas formuluoja ir aptaria teksto temą, tikslą, pagrindinę mintį, kelia hipotezes, analizuoja argumentų tinkamumą. Pagal nurodytus kriterijus atpažįsta įprastus stilistinio registro pokyčius (A1.1.3).</p> <p>Samprotauja (interpretuoja ir apibendrina) apie tekste keliamų problemų ir sprendimo būdų pagrįstumą, remdamasis tekstu, specifinėmis žiniomis,</p>	<p>Klausydamas įvairių tekstų (pvz., monologo, dialogo, polilogo) bendrine sakytine kalba, nurodo ir paaiškina tikslo, konteksto ir adresato ryšį, kelia hipotezes, analizuoja argumentų tinkamumą. Pagal nurodytus kriterijus atpažįsta ir apibūdina stilistinio registro pokyčius (A1.1.3).</p> <p>Samprotauja apie tekste keliamų problemų, sprendimo būdų ir išvadų pagrįstumą. Vertina teksto turinį, faktų ir (ar) nuomonės daroma įtaką. Paaiškina, kaip kalbinės raiškos priemonės veikia kito žmogaus ir visuomenės nuomonės, jų vertybines nuostatas</p>

- Bendrosios nuostatos
- Dalyko tikslas ir uždaviniai
- Kompetencijų ugdymas
- Pasiekimų sritys ir pasiekimai
- Pasiekimų raida
- Mokymo(si) turinys
- ...

Klasės

- 4 klasė
- 5 klasė
- 6 klasė
- 7 klasė
- 8 klasė
- 9 (I gimnazijos) klasė
- 10 (II gimnazijos) klasė

6 Mokymo(si) turinys

Visas turinys

1-2 klasių koncentras

3-4 klasių koncentras

5-6 klasių koncentras

7-8 klasių koncentras

9-10 (I-II gimnazijos) klasių koncentras

III-IV gimnazijos klasių koncentras

^ 7 klasė

▼ Kalbėjimas, klausymas ir sąveika

▼ Skaitymas ir teksto supratimas

^ Rašymas ir teksto kūrimas

▼ Teksto kūrimas ir redagavimas.

^ Tekstų tipai ir žanrai.

Mokomasi kurti įvairaus pobūdžio tekstus, paisant žanro reikalavimų, atsižvelgiant į adresatą ir komunikavimo situaciją: teksto ir filmo atpasakojimas, paveikslų aprašymas ir interpretavimas, vidinių išgyvenimų, situacijos aprašymas, literatūrinio veikėjo charakteristika, trumpas samprotavimo rašinys, trumpa viešoji kalba, informacinis užrašas, asmeninis laiškas, elektroninis laiškas, kūrybiniai bandymai.

▼ Rašymo technika ir rašyba, teksto pateikimas.

▼ Kalbos pažinimas

▼ Literatūros ir kultūros pažinimas

^ 8 klasė

▼ Kalbėjimas, klausymas ir sąveika

▼ Skaitymas ir teksto supratimas

^ Rašymas ir teksto kūrimas

▼ Teksto kūrimas ir redagavimas.

▼ Tekstų tipai ir žanrai.

BP dalys

- Daryko tikslai ir uždaviniai
- Kompetencijų ugdymas
- Pasiekimų sritys ir pasiekimai
- Pasiekimų raida
- Mokymo(si) turinys
- Pasiekimų vertinimas
- Ištekiai

Pasiekimų vertinimas ✕

7 Pasiekimų vertinimas

Vertinimas ugdymo procese.

Vertinimas – viena svarbiausių ugdymo proceso dedamųjų etapų, reikšmingas mokymosi pažangą ir kokybę skatinantis bei užtikrinantis veiksnys. Tai priemonė stebėti mokinių pasiekimus, apibendrinti daromą pažangą, planuoti bei tobulinti tolesnį ugdymo procesą ir turinį. Vertinimas turi padėti mokiniams mokytis, suprasti, ko jau išmoko ir ko dar reikės mokytis. Mokinys turi žinoti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, jas turi žinoti ir tėvai. Remiantis vertinimo rezultatais numatoma mokymosi perspektyva, individualizuojamas ugdymo procesas. Vertinant apmąstomi ne vien ugdymo tikslai ir principai, turinys ir metodai, bet ir vertinimo bei įvertinimo poveikis vaikų motyvacijai bei savigarbai.

Vertinimas pagrindiniame ugdyme.

8 klasės NMPP užduoties struktūra.

8 kl. NMPP užduotis	Pasiekimų sritys ir mokymosi turinys					Užduoties taškų procentai
	Kalbėjimas, klausymas ir sąveika	Skaitymas ir teksto supratimas	Rašymas ir teksto kūrimas	Kalbos pažinimas	Literatūros ir kultūros pažinimas	
Klausomo teksto supratimas						20
Skaitymo teksto supratimas						40
Rašymas ir teksto kūrimas						40
Iš viso taškų procentais	15	20	20	25	20	100

Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

PUPP užduoties struktūra.

PUPP užduotis	Pasiekimų sritys ir mokymosi turinys					Užduoties taškų procentai
	Kalbėjimas, klausymas ir sąveika	Skaitymas ir teksto supratimas	Rašymas ir teksto kūrimas	Kalbos pažinimas	Literatūros ir kultūros pažinimas	
Klausomo teksto supratimas						15
Skaitymo teksto supratimas						35
Teksto kūrimas						50
Iš viso taškų procentais	10	20	30	20	20	100

Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

VBE pirmos dalies užduoties struktūra.

Tarpinio vertinimo užduotis	Pasiekimų sritys ir mokymosi turinys					Užduoties taškų procentai
	Kalbėjimas, klausymas ir sąveika	Skaitymas ir teksto supratimas	Rašymas ir teksto kūrimas	Kalbos pažinimas	Literatūros ir kultūros pažinimas	
Klausomo teksto supratimas						20
Skaitymo teksto supratimas						40
Teksto kūrimas						40
Iš viso taškų procentais	10	25	25	15	25	100

Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

VBE antros dalies struktūra.

Egzamino dalys	Pasiekimų sritys ir mokymosi turinys				Užduoties taškų procentai
	Skaitymas ir teksto supratimas	Rašymas ir teksto kūrimas	Kalbos pažinimas	Literatūros ir kultūros pažinimas	
Testas (kalbos pažinimo, literatūros ir kultūros žinių taikymas teksto analizei, interpretacijai ir vertinimui)					50
Rašto darbas (rašinys arba teksto interpretacija pasirinktinai)					50
Iš viso taškų procentais	30	30	10	30	100

Lentelėje pateikti skaičiai yra orientaciniai, užduotyje galima iki 5 procentų paklaida.

Užduotis rengiama ir vertinama centralizuotai.

- Kompetencijų ugdymas
  - Pasiekimų sritys ir pasiekimai
  - Pasiekimų raida
  - Mokymo(si) turinys
  - Pasiekimų vertinimas
  - Ištekliai
-
- Klasės
- 1 klasė
  - 2 klasė
  - 3 klasė
  - 4 klasė

9 Ištekliai

Skaitmeninės mokymo priemonės (5)

Metodinė medžiaga (14)

Planai, kita (17)

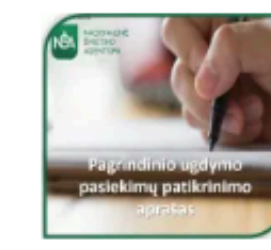
Aprūpinimo standarto projektas

Nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų užduočių aprašo pradiniam ugdymui projektas

Kalbų nacionalinių mokinių pasiekimų patikrinimų 8 klasėje užduočių aprašo projektas

Kalbų pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimų užduočių aprašo projektas

Kalbų valstybinių brandos egzaminų užduočių aprašo projektas

Ilgalaikio plano pavyzdys 1 kl.

 Ilgalaikio plano pavyzdys

 Išsamus ilgalaikio plano pavyzdys su nuorodomis į šaltinius

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- I
- II
- III
- IV

- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- I
- II
- III
- IV

BP dalys

- Kompetencijų ugdymas
- Pasiekimų sritys ir pasiekimai
- Pasiekimų raida
- Mokymo(si) turinys
- Pasiekimų vertinimas
- Ištekliai

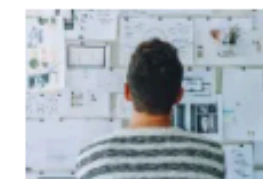
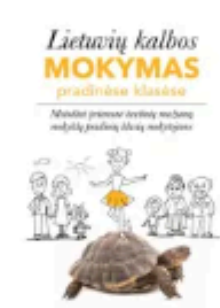
Ištekliai

9 Ištekliai

Skaitmeninės mokymo priemonės (5)

Metodinė medžiaga (14)

Planai, kita (17)

Metodinis leidinys kalbų (gimtųjų ir užsienio) mokytojų dalykinėms kompetencijoms tobulinti

Vidurinio ugdymo lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijos

S

Pagrindinio ugdymo lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijos

S

Pradinio ugdymo lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros bendrosios programos įgyvendinimo rekomendacijos

S

Turinys

1. DALYKO NAUJO TURINIO MOKYMO REKOMENDACIJOS.....	3
Pasiekimų sritis: Kalbėjimas, klausymas ir sąveika.....	3
Tema: Leksika – greičiausiai kintanti kalbos sistemos dalis. Pasenusieji ir naujieji žodžiai. Kitų Lietuvoje vartojamų kalbų poveikis lenkų kalbos sintaksinėms konstrukcijoms ir žodžių tvarkai. (7-8 kl.).....	3
Pasiekimų sritis: Skaitymas ir teksto suvokimas.....	6
Tema: Skaitymo ir teksto supratimo strategijų taikymas (9-10 kl.).....	6
Pasiekimų sritis: Rašymas ir teksto kūrimas	13
Tema: Oficialioji korespondencija. Motyvacinis laiškas (9-10 kl.).....	13
Pasiekimų sritis: Kalbos pažinimas	21
Tema: Skaitvardis tarp mūsų (5-6 kl.).....	21
Pasiekimų sritis: Literatūros ir kultūros pažinimas.....	25
Tema: Draugystės stebuklas / Vaizduotės galia. Tikrovės ir fantastikos pasaulis (5-6 kl.).....	25
Tema: Marginu velykaitį (5-6 kl.).....	30
Tema: Konfliktai ir jų sprendimo būdai (8 kl.).....	33
Tema: Vilniaus paminklai (7-8 kl.).....	37
Tema: Riterių literatūros vaizdiniai, siužetai klasikinėje ir šiuolaikinėje literatūroje / Žmogaus ir pasaulio prieštarumas. Kova tarp gėrio ir blogio (9-10 kl.).....	42
Tema: Renesansas - tai atradimų epocha (9-10 kl.).....	46
2. KAIP UGDYTI AUKŠTESNIUS PASIEKIMUS.....	54
Tema: Kritinio mąstymą ir kūrybiškumą ugdančių užduočių pavyzdžiai (5-10 kl.).....	57
3. TARPDALYKINIŲ TEMŲ INTEGRAVIMAS. DALYKŲ DERMĖ.....	60
Tema: Lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros jungtys su kitais dalykais (5-10 kl.).....	60
Tema: Projektas <i>Senovės Egipto valdymo ypatumai</i> (9-10 kl.).....	68
4. KALBINIŲ GEBĖJIMŲ UGDYMAS PER DALYKO PAMOKAS.....	78
Tema: Specialiųjų ugdymo(si) poreikių turinčių mokinių užduočių pritaikymo principai ir ugdymo galimybės (1-10 kl.).....	78
5. SIŪLYMAI MOKYTOJŲ NUOŽIŪRA SKIRSTOMŲ 30 PROCENTŲ PAMOKŲ.....	81
6. VEIKLŲ PLANAVIMO IR KOMPETENCIJŲ UGDYMO PAVYZDŽIAI.....	82
Tema: Lenkų kalbos pamokų ciklas: „Konfliktai ir jų sprendimų būdai. Aleksandro Fredro kūrinys „Kerštas“ vis dar universalus“ (7-8 kl.).....	82

Failai parsisiuntimui:

lenku-k-ir-pagrindinis-ug-2023-06-23_1.docx

Peržiūrėti metodinę medžiagą

Atsisiųsti metodinę medžiagą

lenku-k-ir-pagrindinis-ug-2023-06-23_1.pdf

Peržiūrėti metodinę medžiagą

Atsisiųsti metodinę medžiagą

Metodinė medžiaga pagrindinio ugdymo tautinių mažumų gimtųjų kalbų programai įgyvendinti (8 klasė)

Medžiaga lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros temoms mokytį

Metodinė medžiaga pagrindinio ugdymo tautinių mažumų gimtųjų kalbų programai įgyvendinti (9-10 klasė)

Lenkų kalbos pamokų ciklo tema „Kas yra fake news (liet. netikros naujienos)?“

Lenkų kalbos pamokų ciklo „Kaip parašyti laišką“ pavyzdys 5 kl.

Lenkų kalbos pamokų ciklo „Mokomės rašyti personažo charakteristiką“ pavyzdys 7 kl.

Skaitymo ir rašymo gebėjimų vertinimo pavyzdžiai lenkų kalbos 8 klasių pamokose

Rekomendacijos dėl atnaujintų bendrųjų programų pritaikymo specialijų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams

Raktažodžiai
Lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra

Medžiaga lenkų tautinės mažumos gimtosios kalbos ir literatūros temoms mokytį

Kviečiame naudotis mokytojų praktikų ir mokslininkų parengta medžiaga naujoms mokymo(si) turinio temoms mokytį.

Rekomenduojamoje medžiagoje rasite mokymosi uždavinių ir vertinimo kriterijų, galimų mokymo(si) metodų ir siūlomos veiklos, užduočių, skirtų pasiekti mokymosi uždavinių, vertinti ir įsivertinti, namų darbų, siūlomos papildomos medžiagos, literatūros ar skaitmeninių mokymo priemonių, aprašytus temai išdėstyti reikalingus materialinius ir technologinius išteklius, kitos medžiagos, kurią galima naudoti pamokoje.

Žemiau pateiktose nuorodose rasite PDF ir Word formatu įrašytus dokumentus, kuriuos galėsite atsisiųsti ir, atsižvelgdami į mokinių poreikius, taikyti ugdymo procese.

- Gimtosios kalbos regioniniai fonetikos, gramatikos ir leksikos ypatumai Lietuvoje. III gimnazijos klasei (medžiaga atsisiuntimui >).
- Tekstų kalbinės (leksinės, gramatinės) raiškos priemonės įvairiuose tekstų žanruose, verbalinės ir neverbalinės raiškos priemonių dermė. III gimnazijos klasei (medžiaga atsisiuntimui >).
- Aktyvaus klausymosi strategijos. III gimnazijos klasė (medžiaga atsisiuntimui >).
- Abstrakcinės ir specifinės leksikos, susijusios su literatūros ir kultūros probleminėmis temomis, plėtojimas. III gimnazijos klasė (medžiaga atsisiuntimui >).
- Bendrinė kalba ir arealinė gimtosios kalbos diferenciacija. III gimnazijos klasė (medžiaga atsisiuntimui >).
- Cz. Miłosz Dolina Issy. Teksto analizė, interpretacija ir vertinimas. IV gimnazijos klasė (medžiaga atsisiuntimui >).
- Czesław Miłosz „Dolina Issy“. Problematika ir kontekstai. IV gimnazijos klasė (medžiaga atsisiuntimui >).
- Gimtosios kalbos regioniniai fonetikos, gramatikos ir leksikos ypatumai Lietuvoje. IV gimnazijos klasei (medžiaga atsisiuntimui >).
- Globalizacijos procesų poveikis lenkų kalbos leksikos raidai. IV gimnazijos klasei (medžiaga atsisiuntimui >).
- Pokalbių, diskusijų, debatų taisyklės. IV gimnazijos klasė (medžiaga atsisiuntimui >).
- Stilizacijos (archaizacijos, šnekamosios kalbos, tarmės, žargono stilizacijos) atvejai. IV gimnazijos klasė (medžiaga atsisiuntimui >).
- Informacijos šaltinio patikimumas, objektyvumas ir subjektyvumas, teisingumas ir „melagingumas“, kalbinės manipuliacijos ir propagandos apraiškos. Žiniasklaidos paskirtis ir poveikis. Naujųjų medijų kalba. IV gimnazijos klasė (medžiaga atsisiuntimui >).

Medžiaga nuolat pildoma.

Mokymui(si) skirtas turinys

Przebieg cyklu lekcji: *Każdy ma swoją dolinę Issy*

LEKCJA 1-2.

Przed lekcją:

Nauczyciel prosi uczniów, aby przypomnieli treść utworu Cz. Miłosza *Dolina Issy*. Zapoznali się z biografią Czesława Miłosza (np. <https://culture.pl/pl/tworca/czeslaw-milosz>) i ułożyli notatkę z najważniejszymi wydarzeniami w jego życiu. Następnie zapoznali się z wierszem Cz. Miłosza *W mojej ojczyźnie* (np. <https://literatura.wywrota.pl/wiersz-klasyka/1481-czeslaw-milosz-w-mojej-ojczyznie.html>) i potrafili odpowiedzieć na następujące pytania:

- Czy istnieje jakaś konkretna ojczyzna, o której mówi wiersz?
- Dlaczego autor wspomina, że nie wróci już do swojej ojczyzny?
- Czy jesteś w stanie zidentyfikować jakieś motywy lub symbole w tym wierszu? Jeśli tak, jakie?

Uczniowie przygotowują się do dyskusji na temat roli ojczyzny w życiu człowieka, tęsknoty za nią oraz wyjaśnieniu pojęcia „mała ojczyzna”.

Faza wprowadzająca:

- Wysłuchanie wiersza Cz. Miłosza *W mojej ojczyźnie*. Aby wysłuchać wiersza, w wyszukiwarce YouTube należy wpisać Czesław Miłosz *W mojej ojczyźnie*. Nauczyciel prosi uczniów, by podzielili się swoimi refleksjami na temat wiersza odpowiadając na wcześniej podane pytania. Uczniowie dzielą się odpowiedziami.
- Nauczyciel zapisuje najważniejsze punkty na tablicy. Nawiązuje do motywu arkadii w literaturze. Nauczyciel ukierunkowuje dyskusję, szukając związku wiersza z treścią powieści Cz. Miłosza *Dolina Issy*.
- Nauczyciel wyświetla i odczytuje temat cyklu lekcji oraz cele pierwszych dwóch zajęć lekcyjnych.

Cele operacyjne. Uczeń:

- Charakteryzuje opisywane elementy świata przedstawionego analizowanych fragmentów.
- Omawia funkcję środków stylistycznych zastosowanych przez autora.
- Formuluje odpowiedzi, redaguje informacje, uzasadnienia.
- Porównuje analizowany fragment z innymi fragmentami *Doliny Issy* Cz. Miłosza.
- Zapisuje wnioski do elementów łączących wszystkie fragmenty.

Faza realizacyjna:

- Praca w grupach. Nauczyciel dzieli klasę na 4 grupy i rozdaje wybrane fragmenty powieści *Dolina Issy* Czesława Miłosza oraz zadania do analizy tekstów.
- Praca z tekstami. Każda grupa czyta i analizuje przydzielony fragment pod kątem przedstawienia małej ojczyzny (załączniki 1.1-4.1). Po czym charakteryzuje przestrzeń opisywaną w utworze Miłosza. Uczniowie wynotowują elementy, które świadczą o unikalnym charakterze tego miejsca. Każda grupa wykonuje na czas po 10 zadań. Każde zadanie w kartach pracy jest punktowane (załączniki 1.2-4.2).
- Prezentacja wykonanych zadań. Każda grupa wylania przedstawiciela, który prezentuje na forum klasy wyniki pracy.

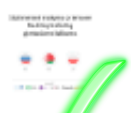

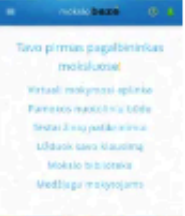

Ištekliai ✕

9 Ištekliai ✓

Skaitmeninės mokymo priemonės (6)   Metodinė medžiaga (14)   Planai, kita (17)

Darymo procesas ir ugdymas
 Kompetencijų ugdymas
 Pasiekimų sritys ir pasiekimai
 Pasiekimų raida
 Mokymo(si) turinys
 Pasiekimų vertinimas
 Ištekliai ✓

1 klasė
 2 klasė
 3 klasė

 eduka KLASĖ
 eLklasė
 ✓ Skaitmeninė mokymo priemonė tautinių mažumų gimtosioms kalboms
 „Wordwall“
 mokslobaze.lt
 Lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra 5-10 kl.

Skaitmeninė mokymo priemonė tautinių mažumų gimtosioms kalboms

Alpa projektas

Peržiūrėti priemonę ↗

Interaktyvne zasoby edukacyjne. Język polski

9-10   11-12   Oś czasu   Lektury   Pojęcia

Liryka

Koncepcja romantycznej miłości ukazana w wierszu A. Mickiewicza „Do***. Na Alpach w Splügen”

Uczeń pozna okoliczności powstania wiersza A. Mickiewicza *Do***. Na Alpach w Splügen*. Dokona charakterystyki podmiotu lirycznego i adresata lirycznego. Będzie się uczył określać typ liryki i analizować środki artystyczne występujące w wierszu A. Mickiewicza. Zapozna się z romantyczną koncepcją miłości oraz słynnymi parami epoki romantyzmu.

Liryka

Wiersz J. A. Morsztyna „Do trupa” jako przykład barokowego konceptyzmu

Uczeń zapozna się z sylwetką J. A. Morsztyna jako wybitnego przedstawiciela poezji barokowej. Dowie się, co cechuje dwa najpopularniejsze nurty poezji barokowej - konceptyzm i marinizm. Za pomocą ćwiczeń interaktywnych nauczy się rozpoznawać koncept barokowy na przykładzie malarstwa G. Arcimbolda i wiersza J. A. Morsztyna. Pozna charakterystyczne dla poezji barokowej środki artystyczne, takie jak analogia, kontrast, oksymoron, i in. Dokonując interpretacji porównawczej, uświadomi podobieństwa i różnice w sposobie ukazywania motywów miłości i śmierci w wierszach J. A. Morsztyna i J. Lechonia.

Charakterystyka epoki Młodej Polski

00:00 01:55

Młoda Polska to okres w historii literatury polskiej zawierający się umownie między rokiem 1890 a 1918. Tak nazywano tę epokę niemal od początku.

Ištekliai ✕

9 Ištekliai ✓

Skaitmeninės mokymo priemonės (6)   Metodinė medžiaga (14)   Planai, kita (17)

eduka KLASÉ

eKlasė

Skaitmeninė mokymo priemonė tautinių mažumų gimtosioms kalboms

„Wordwall“

mokslobaze.lt

Lenkų tautinės mažumos gimtoji kalba ir literatūra

BP dalys

- Daugiau mokymų ir užduočių
- Kompetencijų ugdymas
- Pasiekimų sritys ir pasiekimai
- Pasiekimų raida
- Mokymo(si) turinys
- Pasiekimų vertinimas
- Ištekliai ✓

Klasės

- 1 klasė
- 2 klasė
- 3 klasė
- 4 klasė

7 klasė

Literatūros ir kultūros pažinimas. Grožinio teksto analizė interpretacija vertinimas ir kontekstai. Epikos analizė. Žanrų atpažinimas.

Mokymosi objektai

- Rodžaje literackie. Epika
- Epika
- Užduotys
- Slucham
- Czytam (I)
- Czytam (II)
- Piszę, tworzę
- Zadanie twórcze
- Oceniam siebie
- Gra dydaktyczna

Ostatnio młodzię często używa słów **epicki, epicko**. Czy to jest prawidłowo? Co ma wspólnego z literaturą? Dowiesz się o tym w poniższym materiale.

Byliśmy z klasą na wycieczce. To dopiero był epicki wyjazd!

Dobrze, że nie dramatyczny.

Wolałabym, żeby był liryczny...

1 2 3 4 5

Obejrzyj nagranie. Po jego obejrzeniu wykonaj zadania.

0:00 / 0:47

Tutaj znajdziesz więcej informacji

Co jest głównym tematem nagrania?

Zaznacz prawidłową odpowiedź.

- Zwiedzanie innych planet.
- Wyświetlenie problemów nastolatków.
- Księżki Stanisława Lema podejmujące tematykę miejsca człowieka we wszechświecie.

Sprawdź

Piszę, tworzę

Uzupełnij przykładowy fragment wywiadu odpowiednimi elementami jego schematu.

POLSKA GAZETA NA LITWIE 2021.02.04

KURIER WILENSKI

PILKA TO NIE CAŁE ŻYCIE

ROZMOWA Z ROBERTEM LEWANDOWSKIM

Fot. PAP/Leszek Byszewski

Adam Kewalski: Chciał nie było łatwież ze względu na napięty terminarz naszego gólcia, udało mi się porozmawiać z osobą niezwykłą, której nie trzeba nikomu przedstawiać – Robertem Lewandowskim. Zamiast dyskutować o piłce nożnej i swoich sukcesach, chciałbym skupić się trochę na życiu prywatnym oraz działalności charytatywnej. Jak zmieniło się Twoje życie, gdy na świecie pojawiły się Klara i Louisa?

Robert Lewandowski: Moje życie zmieniło się diametralnie. Nie miałem poczucia, jak bardzo posiadanie dzieci może wpłynąć na dwoje ludzi. Tak mało lat temu pomyślałbym, że rodzice! To takie ciężkie nauki i poznanie siebie i swojego każdego dnia. Kiedy zostajesz tatą, zmienia się także twoje pojęcie do czasu. Nagle okazuje się, że chcesz spędzić ze swoim dzieckiem niemal każdą wolną chwilę. To także ogromna ulga i cierpliwość.

A.K.: W jaki sposób bycie tatą wpłynęło na Twoje życie zawodowe? Czy także tutaj dostrzegłeś głębokie zmiany?

R.L.: Zdecydowanie!...

A.K.: Dziękuję za tę wspaniałą i szczerą rozmowę. Mam wrażenie, że Twoje wyznaczenie na temat rodzicielstwa oraz pomocy potrzebującym stało się inspiracją dla wielu osób.

Sprawdź